

This question paper contains 4 printed pages]

AH—405—2019

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Second Year) (Fourth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2019

(CBCS Pattern)

ECONOMICS

Paper VIII

(Development and Environmental Economics)

(MCQ & Theory)

(Tuesday, 9-4-2019)

Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

MCQ

1. Attempt the following multiple choice questions :

10

खालील बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :

(i) Green Revolution is related to :

(a) Milk Production

(b) Fish Production

(c) Agriculture Production

(d) Mining Production

हरीतक्रांती कशाशी संबंधीत आहे ?

(a) दुग्ध उत्पादन

(b) मत्स्य उत्पादन

(c) कृषी उत्पादन

(d) खाण उत्पादन

(ii) Which one of the following factors is of infrastructure ?

(a) Income

(b) Saving

(c) Transport

(d) Capital

P.T.O.

खालीलपैकी कोणता घटक आधारभूत संरचनेचा आहे ?

- (a) उत्पन्न (b) बचत
(c) दळणवळण (d) भांडवल

(iii) International Trade is the in the globalization.

- (a) Limited (b) Protected
(c) Free (d) None of these

जागतीकीकरणामध्ये अंतरराष्ट्रीय व्यापार हा असतो.

- (a) मर्यादीत (b) संरक्षित
(c) मुक्त (d) यापैकी नाही

(iv) Which one of the following is a characteristic of less developed country ?

- (a) Full employment
(b) Low national income
(c) More capital growth
(d) Optimum use of national resources

खालीलपैकी कोणते एक अल्पविकसीत राष्ट्राचे वैशिष्ट्य आहे ?

- (a) पूर्ण रोजगार
(b) कमी राष्ट्रीय उत्पन्न
(c) जास्त भांडवल वृद्धी
(d) नैसर्गिक साधनांचा पर्याप्त वापर

(v) is important in agricultural and industrial development in a country.

- (a) Infrastructure (b) Saving
(c) Capital formation (d) None of these

देशातील शेती व औद्योगिक विकासासाठी महत्वाचे असते.

- (a) आधारभूत संरचना (b) बचत
(c) भांडवल निर्माती (d) यापैकी नाही

(vi) The pollution free energy resource is :

- (a) Coal (b) Nuclear power
(c) Petroleum (d) Solar energy

प्रदुषण मुक्त उर्जा स्रोत आहे :

- (a) कोळसा (b) अणु उर्जा
(c) पेट्रोलियम (d) सौर उर्जा

(vii) Contamination of any goods or solid means :

- (a) Environment (b) Air pollution
(c) Pollution (d) None of these

कोणत्याही वस्तुचे किंवा पदार्थाचे दुष्पीकरण म्हणजे :

- (a) पर्यावरण (b) हवा प्रदुषण
(c) प्रदुषण (d) यापैकी नाही

(viii) 71% of earth surface is covered with :

- (a) Land (b) Air
(c) Water (d) Coal

पृथ्वीवरील 71% भुभाग कशाने व्यापलेला आहे ?

- (a) जमीन (b) हवा
(c) पाणी (d) कोळसा

(ix) Which is *not* the role of economic development in industrialization ?

- (a) Increasing productivity
(b) Decreasing employment
(c) Increasing employment
(d) Development of agriculture sector

आर्थिक विकासात औद्योगिककरणाची कोणती भुमीका नाही ?

- (a) उत्पादक्तेत वाढ (b) रोजगारात घट
(c) रोजगारात वाढ (d) कृषी क्षेत्राचा विकास

P.T.O.

(x) The excessive use of chemical fertilizer causes pollution.

- (a) Land (b) Air
(c) Forest (d) Sound

रासायणीक खताच्या अधीक वापरामुळे प्रदुषण होते.

- (a) जमीन (b) हवा
(c) जंगल (d) ध्वनी

Theory

2. Explain the factors promoting in economic development. 10

आर्थिक विकास प्रक्रियेतील घटक स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the role of Agriculture in economic development.

आर्थिक विकास शेतीची भुमिका स्पष्ट करा.

3. Explain the Law of Environmental Conservation and Pollution Control. 10

पर्यावरणाचे संरक्षण व प्रदुषण नियंत्रणाचे कायदे स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

What is meant by sustainable development ? Explain the indicators of sustainable development.

शाश्वत विकास म्हणजे काय ? शाश्वत विकासाची निर्देशके स्पष्ट करा.

4. Write short notes on (any two) : 10

- (i) Globalization
(ii) Causes of pollution
(iii) Industrialization
(iv) Indicators of economic development.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) जागतिकीकरण
(ii) प्रदुषणांची कारणे
(iii) औद्योगिकीकरण
(iv) आर्थिक विकास प्रवर्तक घटक.